

Jelige: mak139

**A szlovákiai online média szerepe a 2023-as parlamenti választásokon: magyar
vonatkozások**

2024. 06. 28.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
Kutatásom módszertana	4
A szlovákiai magyar pártok múltja és jelene	7
A szlovákiai sajtó a választási kampány ideje alatt.....	9
a) Új Szó.....	9
b) Napunk.....	11
c) Ma7.sk.....	14
d) Aktuality.sk.....	16
A szlovákiai sajtó a választást követő hónapban.....	17
a) Új Szó.....	17
b) Napunk.....	19
c) Ma7.sk.....	20
d) Aktuality.sk.....	22
Befejezés	23
IRODALOM.....	24

Bevezetés

A szlovákiai online média szerepe a 2023-as parlamenti választásokon: magyar vonatkozások című dolgozatomban a szlovákiai magyar pártok helyzetét vizsgálom 2023-as parlamenti választásokon a helyi online szlovák és magyar média tartalmai alapján. Tanulmányomban arra keresem a választ, hogy a szlovákiai online sajtóorgánumok miként járultak hozzá a megjelenített termékekkel a parlamenten kívül maradáshoz, milyen tartalmakat jelenítettek meg a választásokkal összefüggésben a magyar pártokkal kapcsolatban a kampányidőszak alatt és a választásokat követő egy hónapban. A kutatásom során arra keresem a választ, hogy mely témák kapcsolódtak leginkább össze a szlovákiai magyar pártokkal, melyik párt milyen figyelmet kapott a médiában, és ennek fényében milyen mértékben jutott el a pártok programja a választókhoz az egyes médián keresztül.

A 2020-2023 közötti belpolitikai zűrzavart követően, a Matovič- és Heger-kormányok bukása után Boris Kollár házelnök a 204/2023 számú házelnöki rendeletben kihirdette az előrehozott választások időpontját, melyet 2023. szeptember 30-án határozott meg. A házelnöki rendelet 2023. június 9-én lépett hatályba,¹ és a választási kampányról szóló 181/2014. számú törvény 1. részének 2. § (2) bekezdése alapján a választási kampány ezzel a nappal vette kezdetét, s a választás napja előtt 48 órával fejeződött be, amikor életbe lép a kampánycsend.²

A választások eredményei mára ismertek, a magyar pártok ismételten nem érték el az 5%-os parlamentbe jutási küszöböt, tehát a szlovákiai magyar közösség ismételten párt- és érdekképviselő nélkül maradt a pozsonyi törvényhozásban. Ennek jelentősége abban áll, hogy a felvidéki magyarság érdekképviselője továbbra sem tud megvalósulni ott, ahol a törvények születnek. A tanulmányban három választáson induló pártot tekintek magyar pártnak: Szövetség – Magyarok. Nemzetiségek. Régiók (Aliancia – Maďari. Národnosti. Regióny),³ Magyar Fórum (Maďarské Fórum), KÉKEK – Most-Híd (Modrí – Most-Híd).

¹ 204 Rozhodnutie Predsedu Národnej Rady Slovenskej Republiky z 8. júna 2023 o vyhlásení volieb do Národnej rady Slovenskej republiky. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2023/204/>

² 181 Zákon z 29. mája 2014 o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/181/20220801>

³ A választásokon „Szövetség – Magyarok. Nemzetiségek. Régiók” néven indultak (<https://volby.sme.sk/parlamentne-volby/2023/strany-a-kandidati>); 2023 decemberi kongresszuson változtatták meg „Magyar Szövetség”-re (<https://szovetseg.sk/hirek/magyar-szovetseg-orszag-os-kongresszusanak-politikai-nyilatkozata>).

Kutatásom módszertana⁴

Kutatásomat médiaelemzéssel valósítottam meg. Ehhez semmilyen számítógépes programot nem használtam, ugyanis a kutatás során nem csupán az egyes pártokkal összefüggésben leggyakrabban előforduló szavakat, szókapcsolatokat akartam megismerni, hanem figyelmet szenteltem a sajtótermékek hangvételére is.

A média napjainkban nagy véleményformáló hatással bír, a negyedik hatalmi ágként is emlegetik.⁵ Lampl Zsuzsanna kutatása szerint 2021-ben internetes hírportálokat a szlovákiai magyar válaszadók 71%-a olvasott, miközben internet-hozzáféréssel a megkérdezettek (n=1000) 80,3%-a rendelkezett,⁶ így az online sajtó anyagai nagyban hozzájárulhatnak a közvélemény alakításához.

A sajtóorgánumok kiválasztásánál figyelembe vettem azok olvasottságát és ideológiai irányvonalát. Az olvasottságot az Adapt Institute⁷ 2023. március 1. és július 15. között lezajlott adatgyűjtése⁸ alapján állapítottam meg, melyet a szlovákiai AKO közvéleménykutató intézet⁹ és a magyarországi Political Capital kutatóintézet¹⁰ közreműködésével végeztek el. A kutatás alapján azonban elmondható, hogy a szlovákiai magyarság jelentős része tájékozódik magyarországi médiából is – mint a hirado.hu, origo.hu, 444.hu, magyarnemzet.hu vagy az index.hu -, én ezek tartalmait a kutatás során nem vizsgálom, így ez egyfajta korlátját jelenti kutatásomnak, ugyanis ezek véleményformáló hatásáról így nem kaphatunk képet.

1. ábra: A szlovákiai magyarok magyar nyelvű online médiafogyasztása, 2023. március–július¹¹

⁴ Ez a fejezet részben megegyezik a szerző Márton Áron Szakkollégiumi tagságának keretében készült „A magyar pártok szereplése a 2023. évi parlamenti választásokon a helyi online sajtó anyagai alapján” című tanulmány *Módszertan* fejezetével.

⁵ Bene, 2013

⁶ Lampl, 2022:77-92

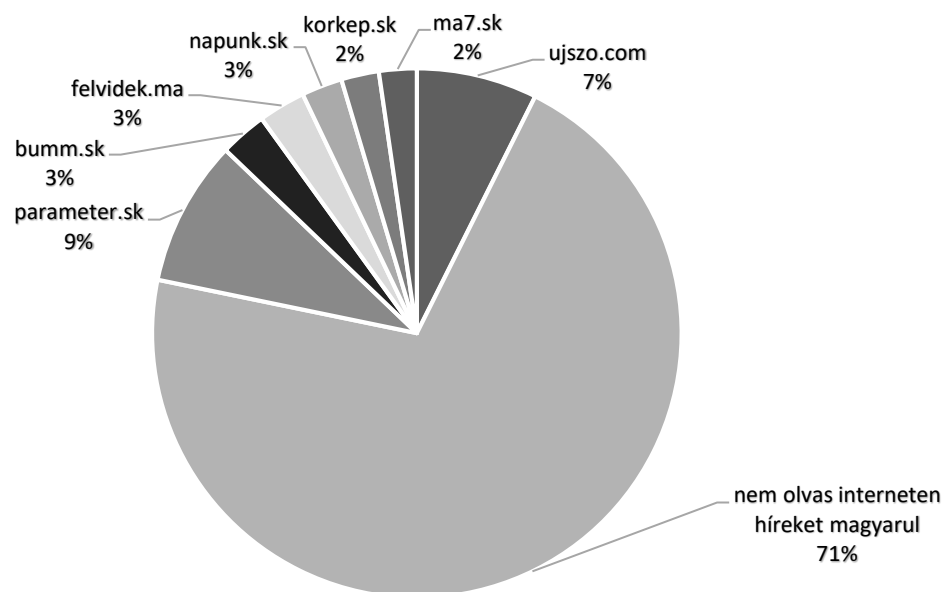
⁷ Honlapja: <https://www.adaptinstitute.org/>

⁸ A kutatás egyaránt tartalmaz szlovákiai és magyarországi médiát is. A kutatás szempontjából azonban számomra a szlovákiai média a releváns, így a diagram is csupán azokat tartalmazza.

⁹ Honlapja: <https://ako.sk/>

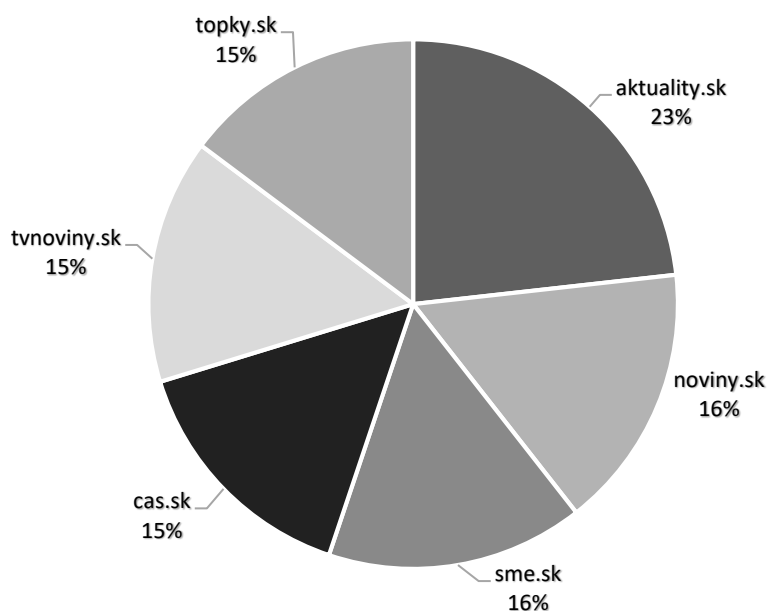
¹⁰ Honlapja: <https://politicalcapital.hu/>

¹¹ Bálint-Pataki József: Milyenek a szlovákiai magyarok médiafogyasztási szokásai?, Maszol.ro, 2023. szeptember 24. <https://maszol.ro/kulfold/Milyenek-a-szlovakiai-magyarok-mediafogyasztasi-szokasai>

Mivel a fenti diagram szerint a szlovákiai magyaroknak mintegy 30%-a olvas magyarul híreket az interneten, így vélhetően a közösség többsége a szlovák médiát preferálja. A felvidéki magyarok körében legolvasottabb szlovák nyelvű platformokat Lampl Zsuzsanna 2021-es tanulmánya alapján határoztam meg. A kutatás szerint az actuality.sk-t a válaszadók 48,9%-a olvassa, a noviny.sk-t 34,1%, a sme.sk-t pedig 33,1%.

2. ábra: A szlovákiai magyarok szlovák nyelvű online médiafogyasztása, 2021¹²

¹² Lampl (2022):77-92

A szlovák aktuality.sk az egyik legolvasottabb szlovák nyelvű hírportálnak számít a szlovákiai magyarok körében is, így a szlovák nyelvű médiapalettáról ennek a sajtónak a cikkeit elemeztem, míg a magyar részről igyekeztem mind a liberális, mind a konzervatív oldalról választani, így vizsgálatomba a következőket vontam be: az Új Szót,¹³ a Napunk online tartalmait¹⁴ és a ma7.sk-t.¹⁵ Kutatásom másik korlátját az jelenti, hogy nem az összes szlovákiai médiát vettem górcső alá, hanem összességében csupán négyet, így a többi média tartalmainak választókra való befolyása nem ismert.

1. táblázat: A tanulmány megírásához vizsgált tartalmak időszak és sajtó szerint

	Új Szó	Napunk	ma7.sk	aktuality.sk
kampányidőszak	62	49	133	35
választás hónap	45	33	48	468

Az Új Szó nyomtatott napilap formájában és elektronikusan is megjelenik. A napilap széleskörű olvasóbázissal rendelkezik, több mint 400 ezer szlovákiai magyar olvassa rendszeresen. A Nagyszombati és Nyitrai kerületekben a második legolvasottabb napilap. Az ujso.com Szlovákia egyik leglátogatottabb elektronikus magyar nyelvű hírportálja, melynek havi olvasói létszáma mintegy félmillió fő.¹⁶

A Napunk a szlovákiai magyar sajtó liberálisabb irányzatát képviseli, saját meghatározása szerint: „A Napunk egy pozsonyi székhelyű független magyar hírportál, a Denník N testvérlapja. A Napunk az első olyan szlovákiai magyar hírportál, amelynek bevételei elsősorban előfizetőitől származnak. Ez biztosítja újságíróink függetlenségét a politikai és üzleti érdekcsoportoktól.”¹⁷ Három nyelven, szlovákul (Denník N), magyarul (Napunk) és csehül (Deník N) szolgáltat tartalmat. A Napunk egyes cikkei csupán előfizetést követően olvashatók el teljesen, előfizetőik száma körülbelül 1100, míg az olvasók száma körülbelül 30-50 ezer fő. Ebből az látható, hogy az oldalt látogatóknak csupán elenyésző része rendelkezik előfizetéssel, ami így nagy befolyással nem volt arra, hogy a nem teljesen elérhető tartalmak előfizetés mellett olvasható része miként vélekedett a magyar pártokról. Ennek ellenére elemzésemben azokat a részeket is figyelembe veszem.

¹³ Honlapja: <https://ujso.com/>

¹⁴ Honlapja: <https://napunk.dennikn.sk/>

¹⁵ Honlapja: <https://ma7.sk/>

¹⁶ Új Szó: Rólunk, <https://ujso.com/rolunk>

¹⁷ Napunk: Szerkesztőség, [dennikn.sk, https://dennikn.sk/hu/szerkesztoseg/](https://dennikn.sk/hu/szerkesztoseg/)

A ma7 a Pro Media Alapítvány médiacsalád tagja, melynek célja a nemzeti kisebbségi sajtó támogatása. Ideológiailag a konzervatív, nemzeti vonalat képviselik,¹⁸ melyet számukra a Szövetség valósít meg a szlovákiai magyar politikai palettán. Így a média sokkal többet foglalkozik a Szövetséggel, és azt kedvezőbb színben tünteti fel, a ma7.sk sajtót akár a Szövetség pártlapjának is tekinthetjük.

Az aktuality.sk a legolvasottabb szlovák nyelvű hírportál a szlovákiai magyarok körében. Céljuk a széleskörű tájékoztatás úgy belpolitikai, mint külpolitikai eseményekről és gazdasági folyamatokról.

A szlovákiai magyar pártok múltja és jelene¹⁹

A rendszerváltás után újra megjelentek Szlovákiában az etnikai magyar pártok, melyek elsődleges célkitűzése a kisebbségi politika felélesztése, valamint az érdekképviselés úgy belföldön, mint külföldön.²⁰ Az 1969–1989 közötti Husák-korszakot az anyanyelv-használati, oktatási és képviselési jogok folyamatos szűkítése jellemezte, így a rendszerváltás lehetőséget teremtett arra a magyar etnikai politizálásra, mely főként a politikai képviselést és a kisebbségi jogvédelmet kapcsolta össze.²¹ Ennek megfelelően az első szabad választások óta folyamatosan indul magyar párt a szlovákiai parlamenti választásokon. Az első parlamenti választásokat az önálló Szlovákiában 1994-ben tartották.

2. táblázat: A magyar pártok eredményei a szlovákiai parlamenti választásokon²²

választás	párt	eredmény	mandátum	kormány/ellenzék
1994	Magyar Koalíció (Együttélés, MKDM, MPP)	10,18%	17 mandátum	ellenzék
1998	Magyar Koalíció Pártja	9,12%	15 mandátum	kormánykoalíció
2002	Magyar Koalíció Pártja	11,16%	20 mandátum	kormánykoalíció
2006	Magyar Koalíció Pártja	11,68%	20 mandátum	ellenzék
2010	Magyar Koalíció Pártja	4,33%	parlamenten kívül	-
	MOST-Híd	8,12%	14 mandátum	kormánykoalíció
2012	Magyar Koalíció Pártja	4,29%	parlamenten kívül	-
	MOST-Híd	6,9%	13 mandátum	ellenzék
2016	Magyar Közösség Pártja	4,04	parlamenten kívül	-

¹⁸ Pro Media Alapítvány, ma7, <https://ma7.sk/pro-media-alapitvany>

¹⁹ Ez a fejezet részben megegyezik a szerző Márton Áron Szakkollégiumi tagságának keretében készült „A magyar pártok szereplése a 2023. évi parlamenti választásokon a helyi online sajtó anyagai alapján” című tanulmány *Magyar pártok Szlovákiában* fejezetével.

²⁰ Szabó, 2022:7-14

²¹ Szarka, 2018a:242

²² Kántor, 2013:65; TASR: Prehľad: Samostatná SR zažila šesť parlamentných volieb. Takto dopadli, teraz.sk, 2016. február 16., <https://www.teraz.sk/slovensko/parlamentne-volby-slovensko-prehľad/183701-clanok.html>; Výsledky parlamentných volieb, Volby.sme.sk, <https://volby.sme.sk/parlamentne-volby/2023/vysledky>

	MOST-Híd	6,5%	11 mandátum	kormánykoalíció
2020	Magyar Közösségi Összefogás	3,9%	parlamenten kívül	-
	MOST-Híd	2,05%	parlamenten kívül	-
2023	Szövetség – Magyarok. Nemzetiségek. Régiók.	4,38%	parlamenten kívül	-
	KÉKEK – Most-Híd	0,26%	parlamenten kívül	-
	Magyar Fórum	0,11%	parlamenten kívül	-

Miként a táblázat is mutatja, a szlovákiai magyar etnikai politizálás csúcspontja a 2000-es évekre datálható, mikor a támogatottság 10 % feletti volt, és 20 mandátummal rendelkeztek a pozsonyi parlamentben. A Most-Híd 2009-es megalakulásától a magyar pártok összesített támogatottsága folyamatosan csökkent, bár 2010-2020 között a Most-Híd párt parlamentbe jutásával még rendelkezett a szlovákiai magyarság érdekképviseléssel. A 2020-as választásokat követően a 2023-as parlamenti választások sem hozták el ismét a szlovákiai magyarság parlamenti jelenlétét.²³

Dolgozatomban három szlovákiai pártot – Szövetség – Magyarok. Nemzetiségek. Régiók (röviden: Szövetség), Magyar Fórum, KÉKEK – Most-Híd – fogok etnikai magyar pártnak tekinteni, mivel a közvélemény így vélekedik róluk. Ennek ellenére azonban fontosnak tartom megvizsgálni, hogy a tudományos szempontból is annak tekinthető-e. Az etnikai párt fogalmát tekintve az etnikai csoport politikai aktivizálódásának leghatásosabb formája, mely a saját etnikai csoportjához tartozó választók elérésére törekszik, és célja, hogy az etnikai csoport számára minél több jogot és állami forrást tudjon kieszközölni.²⁴

A fogalmi meghatározás alapján elmondható, hogy a KÉKEK – Most-Híd nem felel meg az etnikai párt kritériumának. Már 2009-es megalakulásakor egy magyar–szlovák együttműködés pártja volt, melyre a kétnyelvű névválasztás is utal: a „Most” a „Híd” szlovák megfelelője.²⁵ A párt saját magát interetnikus szubjektumként határozta meg, mely úgy a magyar, mint a szlovák szavazói bázisra is épít.²⁶ A 2023-as választások alkalmával, amikor a párt egyesült a Mikuláš Dzurinda-féle KÉKEK (Modrí) nevű szlovák párttal feladták az etnikai politizálást, és egy olyan formáció jött létre, melynek listáján szerepelnek magyarok is. A párt listáján a pártok 6:4 arányban osztották fel a helyeket, a nagyobb részesedést a Dzurinda-féle

²³ Uo.

²⁴ Salat – Székely, 2018:30-39

²⁵ Harrach – Rákóczi, 2017:46.

²⁶ Szarka, 2018b:272

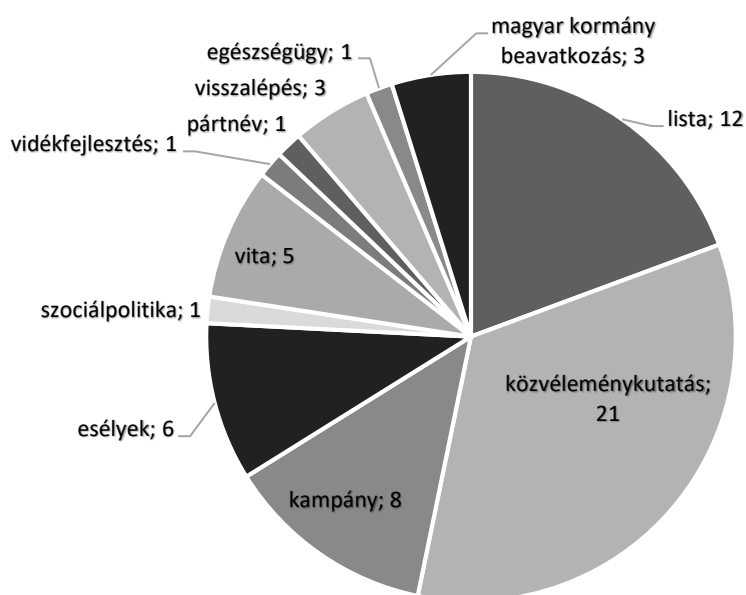
KÉKEK kapta.²⁷ Ezzel szemben a Magyar Fórum és a Szövetség magukat etnikai magyar pártként definiálják, melyek úgy tagjaikban, mint szavazóbázisukban főként a magyar nemzetiségű lakosságra építenek, bár mindkét párt célkitűzései között szerepel azoknak a nem magyar nemzetiségű választóknak megszólítása is, akik szintén a déli régióban élnek, így fontos számukra a régió fejlődése.²⁸

A szlovákiai sajtó a választási kampány ideje alatt²⁹

a) Új Szó

Az Új Szó a választási kampány során nagyjából arányosan foglalkozott mindhárom magyar párttal a cikkeiben. A műfajok tekintetében is széles spektrum figyelhető meg: a sajtóanyagok között előfordultak interjúk, véleménycikkek, elemzések, tényeket közlő cikkek, podcastek és videók, melyek a szavak mellett lehetőséget nyújtanak a nonverbális kommunikáció vizsgálatára is.

3. ábra: Az Új Szó cikkeinek tartalma a választási kampányban a magyar pártokra vonatkozóan

²⁷Kiss Balázs: Bemutatta jelöltlistáját a Modri, Most-Híd választási párt, Pátria Rádió, 2023. június 30. <https://patria24.rtv.sk/2023/06/30/bemutatta-jeloltlistajat-a-modri-most-hid-valasztasi-part/>

²⁸ Alapelveink, Szövetség, <https://szovetseg.sk/alapelveink/>; Elveink, Magyar Fórum – Programtézisek, elvek, jövőkép, Magyar - Maďarské Fórum, <https://magyarforum.sk/elveink/>

²⁹ Ez a fejezet megegyezik a szerző Márton Áron Szakkollégiumi tagságának keretében készült „A magyar pártok szereplése a 2023. évi parlamenti választásokon a helyi online sajtó anyagai alapján” című tanulmány *A felvidéki sajtó a választási kampányban* fejezetével.

A fenti diagram is szemlélteti, a legnagyobb mértékben a közvéleménykutatások eredményeiről szóló írások jelentek meg a választási kampányban a magyar pártokkal összefüggésben. Ennek az is lehet az egyik oka, hogy minden hónapban több közvéleménykutatással foglalkozó cég is ismertette az adott hónapra vonatkozó előrejelzését. Voltak témák, melyek a teljes kampányidőszakban meghatározók voltak – például esélyek latolgatása, az egységes magyar párt szétszakadása, a magyar pártok politikusai közötti vita lehetősége – míg egyes témakörök kimondottan a kampány véghajrájában kerültek felszínre – mint például a magyar kormány beavatkozása vagy a déli határon megjelenő migránsnyomás.

Bár az egységes magyar párt szétszakadása még a hivatalos választási kampány kezdete előtt megtörtént,³⁰ mégis folyamatos volt ennek visszatérése az interjúkban. Ez azt eredményezte, hogy az egyes pártok egymásra mutogattak, amiért nem sikerült egyben tartani a politikai formációt, ami nagyban ronthatta a parlamentbe jutás esélyét. Ez a kérdés az érintett feleken kívül olyan egyéni magyar politikusokkal készített beszélgetésben is hangsúlyt kapott, akik nem szerepeltek egyik magyar párt listáján sem, hanem különféle szlovák pártok listájáról próbáltak a parlamentbe kerülni. Az interjúk hangvétele a magyar pártok szempontjából az Új Szó munkatársak részéről gyakran erősen kritikus volt, és akár el is kedvetleníthették a bizonytalan szavazót attól, hogy az adott pártot támogassa.

Az Új Szó ezzel szemben nem törekedett arra, hogy a három magyar párt programját megismertesse az olvasókkal, ugyanis az egyes szakpolitikákkal összesen három írásukban foglalkoztak. Az egészségügyről szóló konkrétumokat nem tartalmazott, hanem csupán annyi derült ki belőle, hogy azon pártok közül, melyek legalább 3%-ot elérhetnek a választásokon a Szövetség rendelkezik a hetedik legjobb egészségügyi programmal.³¹ Ezenkívül külön írás foglalkozott azzal, hogy miként valósítaná meg a Szövetség a vidékfejlesztést,³² valamint bemutatásra kerültek a Magyar Fórum szociálpolitikával kapcsolatos elképzelései is.³³ A KÉKEK – Most-Híd esetében azonban egyetlen szakpolitikai elképzelés sem került külön bemutatásra, az ő esetükben sokkal erőteljesebben megjelent a nosztalgia imázs a cikkekben is, ugyanis a listavezető politikus Dzurinda korábbi miniszterelnök (1998–2006 között) volt, és a

³⁰ Komjáthy Lóránt, *A Most-Híd távozik a Szövetségből, a platform „megszünteti” önmagát*, korkep.sk, 2023.05.16., <https://korkep.sk/cikkek/politika/2023/05/16/a-most-hid-tavozik-a-szovetsegbol-a-platform-megszunteti-magat/>

³¹ Az elemzés során az alábbi pártok egészségügyi programját értékelték: SaS, Progresszív Szlovákia, KDH, Demokraták, Hlas, Smer, Szövetség, SNS, Republika. Lásd: Elemzők szerint az SaS-é a legjobb egészségügyi program, majd a PS-é és a KDH-é, ujszo.com, 2023. szeptember 20. <https://ujszo.com/kozelet/elemzok-szerint-az-sas-e-a-legjobb-egeszsegugyi-program-majd-a-ps-e-es-a-kdh-e>

³² TASR: Az új kormány stabilizáló eleme szeretne lenni a Szövetség, Új Szó, 2023. szeptember 7. <https://ujszo.com/kozelet/az-uj-kormany-stabilizalo-eleme-szeretne-lenni-a-szovetseg>

³³ TASR: A Magyar Fórum körüli pártok bemutatták prioritásaikat a szociálpolitika terén, Új Szó, 2023. augusztus 29. <https://ujszo.com/kozelet/a-magyar-forum-koruli-partok-bemutattak-prioritasait-a-szocialpolitika-teren>

plakátokon megjelent a politikai élettől korábban már visszavonult Bugár Béla is. Nem olvashattunk arról se, hogy melyik magyar párt miként gondolkodik azokról a kihívásokról, melyekkel ma egy átlagos állampolgár szembesül. Azon választók számára tehát, akik az Új Szó online felületét használták a tájékozódásra nem derült ki, hogy milyen gazdaságélénkítő megoldásokat kínálnak a pártok, vagy hogyan kezelnék az inflációt, de a szomszédos ukrainai háborúban Ukrajna megsegítése sem került politikai terítékre.

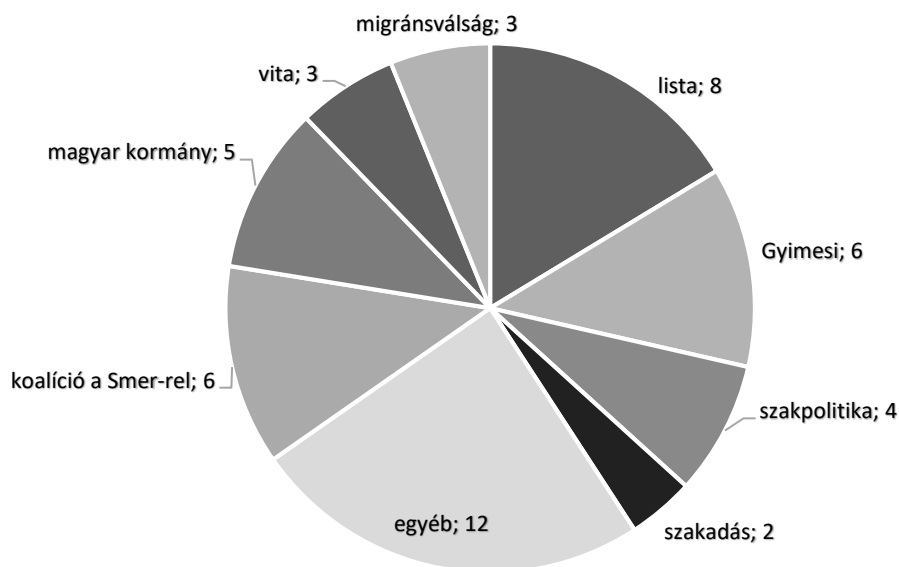
Az Új Szó cikkeiben a legellentmondásosabb politikus a Szövetség listáján az utolsó helyen szereplő Gyimesi György, akinek a párthoz való közeledését többször emlegették a Híd kiválásának okaként. Ezen túlmenően különutasként szemléltették, ami megjelent abban, hogy mivel a pártnak nem tagja, így őt nem kötik a pártvezetés által hozott döntések, valamint külön forrásból is finanszírozta saját kampányát. A választási kampányban a sajtóban nagy visszhangot kapott az a feltételezés, hogy a Szövetség a parlamentbe jutás esetén koalícióra lépne a Robert Fico által vezetett Smer nevű párttal, amit szintén többen Gyimesi radikális politizálásával magyaráztak.

Összességében elmondható, hogy az Új Szó cikkei nem voltak meggyőzők abban a tekintetben, hogy a legjobb döntés valamelyik magyar pártnak a támogatása az országgyűlési választások alkalmával, mivel nem mutatta be, mit kínálnak az egyes pártok, hanem sokkal inkább az ellentétekre és a megosztó tényezőkre helyezték a hangsúlyt.

b) Napunk

A Napunk cikkeit témakörök szerint az alábbiak alapján csoportosítottam. Az egyéb kategóriába kerültek azok a cikkek, melyek közvéleménykutatásról vagy esélyek latolgatásáról szóltak. A Napunk legtöbbet a Szövetségről írt a választási kampányban, így az Új Szó cikkeitől eltérően nem mondható el, hogy mindhárom párt ugyanolyan figyelmet kapott. A tartalmak között gyakoriak az interjúk, a véleménycikkek, de találunk olyan írásokat is, melyek a szerző személyes benyomásán alapultak, valamint az ún. newsfilterek foglalkoznak sokat a magyar pártokkal a választási kampányban.

4. ábra: A Napunk cikkeinek tartalma a magyar pártokra vonatkozóan a választási kampány ideje alatt

A Szövetség két jelöltjének, Forró Krisztiánnak és Gyimesi Györgynek a kampányrendezvényén is volt jelen újságíró a laptól,³⁴ míg a másik két magyar párt kampányrendezvényeiről nem kaptak az olvasók tájékoztatást. Emellett többször számoltak be a Szövetség illegális vagy törvénytelennek tűnő kampánytevékenységeiről, mint például a telefonos megkereséssel történő választásra buzdítás.³⁵ A cikkek tehát a magyar gyűjtőpárttal szemben sokkal kritikusabban fogalmaztak, néhány cikk stílusa pedig teljesen elkedvetleníthette a szavazót attól, hogy a Szövetségre szavazzon. Ilyen írásokkal a másik két magyar párt kapcsán nem találkozhattunk.

A leginkább jelenlévő témák a kampányidőszakban: Gyimesi György magánutas kampánya és megszólalásai, a magyar kormány kapcsolata a Szövetséggel, valamint a Robert Ficoval való koalíció lehetősége. A pártlista utolsó helyén szereplő Gyimesi a kampányidőszak kezdete előtt saját keretből finanszírozta megjelenését úgy a plakátokon, mint az egyes közösségi felületeken, ami a cikkekben negatív megítélést kapott, és a Szövetségen belüli egységet is megkérdőjelezte. A kampányidőszak alatt is főként egyedül járta az országot, ami többek között a Szövetség elnökével, Forró Krisztiánnal készült interjúban is visszaköszönt, ezzel azt kifogásolva, hogy a pártot esetlegesen egy radikálisabb irányba viheti. A politikus

³⁴ Finta Márk, Tud-e újat mondani „A Gyimesi”? A Szövetség arcának kampányestjén jártunk, Napunk, 2023. június 23. <https://napunk.dennikn.sk/hu/3437721/tud-e-ujat-mondani-a-gyimesi-a-szovetseg-arcanak-kampanyestjen-jartunk/>; Szalay Zoltán, 25 év után elmegyek választani, mert ez most más, mint az MKP vagy a Vágóhíd, Napunk, 2023. július 20. <https://napunk.dennikn.sk/hu/3484256/25-ev-utan-elmegyek-valasztani-mert-ez-most-mas-mint-az-mkp-vagy-a-vagohid-forro-krisztian-kampanyan-jartunk/>

³⁵ Szalay Zoltán, Önt is hívták, hogy szavazzon a Szövetségre? Forróék telefonos kampánya több okból is szabálysértő lehet, Napunk, 2023. szeptember 9. <https://napunk.dennikn.sk/hu/3560428/ont-is-hivtak-hogy-szavazzon-a-szovetsegre-forroek-telefonos-kampanya-tobb-okbol-is-szabalyserto-lehet/>

megítélése alapvetően negatív volt a cikkekben, ugyanis azok többsége kiemeli pozitív viszonyulását a Smer-hez, valamint az egységes magyar párt szétesését az ő érkezésének tulajdonítják. Gyimesi György úgy jelenik meg a cikkekben, mint aki erkölcsi válságot eredményezett a pártban. Gyimesi különutas kampányán kívül a média több tartalma is utal arra, hogy a Szövetség politikusai egyes kérdésekben egymással ellentétes véleményeket fogalmaznak meg. Ilyen például Ukrajna megsegítésének kérdése. Forró Krisztián, a párt elnöke a vele készült interjúban is többször hangsúlyozta, hogy amit elmond az az ő magánvéleménye, de vannak ettől eltérő vélemények a párton belül.³⁶ A kampány szempontjából ez azonban elbizonytalaníthatja a szavazókat, ugyanis így nem derül ki számukra, mi a párt valódi álláspontja.

A magyar kormány kapcsolata a Szövetséggel a Napunk cikkeiben eltér attól, ami a korábban ismertetett Új Szó tartalmaknál megjelent. Többnyire azt sugallja, hogy a magyar kormány kihátrált a Szövetség mögül, mivel a magyarországi média nem a magyar pártot, hanem a Robert Fico féle Smer-tünteti fel kedvező színben. Ennek egyik okaként megjelent, hogy ezzel kívánják az esetleges Smerrel kötött koalíciót már előre elfogadottabbá tenni, de kétségtelenül ez azt is eredményezte, hogy a magyar közmédiát fogyasztó felvidéki választók a Szövetség helyett Robert Fico pártjára adták le szavazatukat. A Szövetségről szóló interjúk mindegyikében megjelent az a kritika a párttal szemben, amelyet Orbán Viktor tusványosi beszédében fogalmazott meg: „Az, hogy a felvidéki magyarság nem tudja elérni a parlamenti képviselőt Pozsonyban, arról minden visszafogottság mellett is azt kell mondanom, hogy egy gyenge teljesítmény.”³⁷

Jelentős különbség az Új Szóhoz képest, hogy ez a médium négy különböző szakpolitikai ágban is bemutatta, valamint összevetette a három magyar párt programját. Az online sajtóból tájékozódó választópolgárok a felület tartalmain keresztül megtudhatták, hogy az egyes pártok hogyan gondolkodnak közlekedéspolitikai, gazdaságpolitikai, oktatáspolitikai és kisebbségpolitikai kérdésekről. Ezekben kiemelésre került, hogy a program magyar nyelven csak a Szövetség esetében érhető el. A Magyar Fórum pártprogramjának kivonata olvasható el magyar nyelven, míg a KÉKEK – Most-Híd programja és pártszövetségi weboldala sem érhető el magyar nyelven. A programok tekintetében a KÉKEK – Most-Híd programja sokkal konkrétabbként lett jellemezve, míg a Szövetség esetében többször megjelent az a kritika, hogy

³⁶ Szalay Zoltán, Forró Krisztián: Nem számolunk olyan lehetőséggel, hogy a Szövetség nem jut be, Napunk, 2023. szeptember 26. <https://napunk.dennikn.sk/hu/3588779/forro-krisztian-nem-szamolunk-olyan-lehetoseggel-hogy-a-szovetseg-nem-jut-be/>

³⁷ Orbán Viktor válaszai a táborlakókban felmerült kérdésekre, Miniszterelnok.hu, 2023.07.22, <https://miniszterelnok.hu/orban-viktor-valaszai-a-taborlakokban-felmerult-kerdesekre-2023-07-22/>

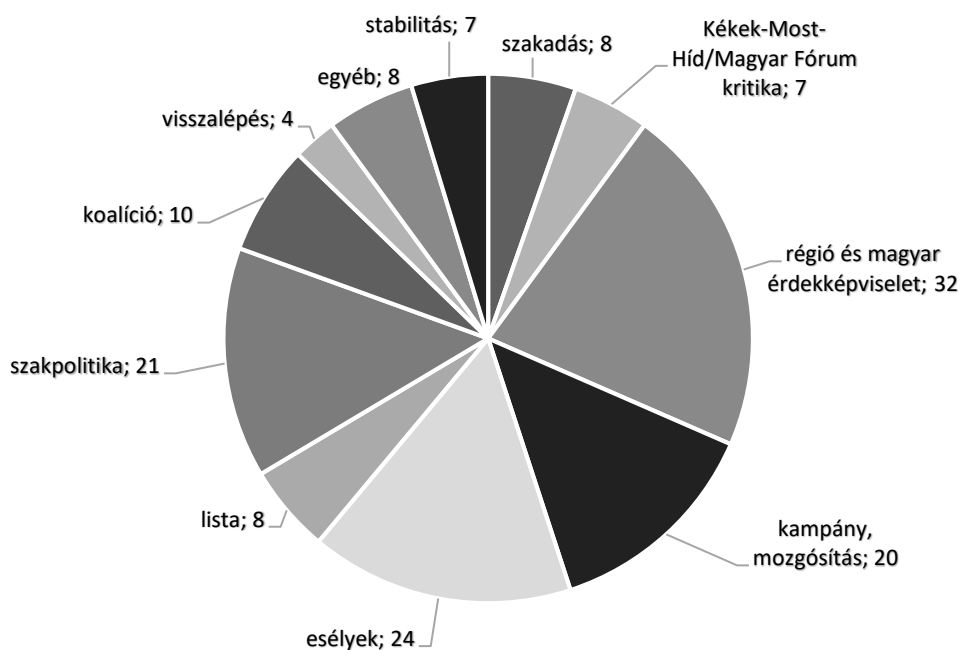
a program csupán javaslatokat, ötleteket tartalmaz, azok konkrét megvalósítására vonatkozó elképzelés nélkül.

Összességében elmondható, hogy a Napunk bár jelentős mennyiségben csak a Szövetséggel foglalkozott, a másik két magyar pártról csupán néhány cikk született, mégis inkább kritikus vagy negatív hangvételű írásokat közölt a szlovákiai magyar etnikai politikával kapcsolatban. A megjelent tartalom a bizonytalan szavazók esetében nem járult hozzá ahhoz, hogy valamelyik magyar pártot támogassák, és ezzel elősegítsék a magyar érdekképviselést a pozsonyi törvényhozásban.

c) Ma7.sk

Műfaját tekintve a ma7.sk-n közölt tartalmak a választási kampányban ugyancsak sokrétűek: minden olvasó megtalálhatja a számára legszimpatikusabbat a podcastek, videók, véleménycikkek és tényeket közlő tudósítások között. Emellett érdemes megjegyezni, hogy a cikkek száma a választás hónapjában, azaz szeptemberben megsokszorozódott, összesen 89 cikk foglalkozott a magyar pártokkal ebben az időszakban, ami azt sugallja, hogy a konzervatív médium nagyban igyekezett választáson való részvételre és magyar pártra történő szavazásra buzdítani olvasóit.

5. ábra: A ma7.sk cikkeinek tartalmi megoszlása a magyar pártokra vonatkozóan a választási kampányban

A Ma7.sk a Szövetséget jelenítette meg egyedüli lehetséges alternatívaként, míg a Magyar Fórumot és a KÉKEK – Most-Híd formációt kritikával illette. A véleménycikkekben is hangot kapott, hogy a két jelentéktelenebb pártnak vissza kellene lépnie a választásokon való részvételtől a Szövetség javára, ugyanis az lenne a közösség érdeke. Ezek mellett pedig az utóbbi pártok programjaiból azokat a részeket ismertették, melyek ellentmondásos megítélés alá eshetnek. A KÉKEK – Most-Híd például a nyugdíjasok bevételeit úgy akarta növelni, hogy arra ösztönözte őket, adják el ingatlanjaikat a bankoknak fordított jelzálogként.³⁸ A Ma7.sk az egyedüli a vizsgált sajtóorgánumok közül, mely megemlíti a KÉKEK – Most Híd programismertető tájékoztatójával kapcsolatban, hogy azon egy szó se hangzott el magyar nyelven.³⁹ Ez szintén nem kedvezett a magyar választók tekintetében a párt megítélésének. Az egyetlen negatív megítélésű ügy a Szövetséget érintően a ma7.sk tartalmi között a párkányi önkormányzati fenntartású magyar tannyelvű Hársfa utcai óvoda bezárásának ügye, melyet az önkormányzati Szövetség színeiben politizáló képviselők is támogattak létszámgondokra és a költségek növekedésére hivatkozva. Viszont az óvodát újraindították, így még a kampány szempontjából pozitív üzenetet is tudtak közvetíteni vele, mivel ezt is a Szövetség politikusai érdemeinek tekintették.⁴⁰

A ma7.sk a többi vizsgált médiummal összevetve sokkal szélesebb körben igyekezett bemutatni az egyes szakpolitikai programpontokat, ám ezek sem voltak egységesek mindhárom pártra vonatkozóan. A legtöbb szakpolitikáról ugyanis csupán a Szövetség programjait ismerhettük meg. A leginkább visszatérő asszociáció a Szövetséggel kapcsolatban a magyar érdekképviselő és a régiófejlesztés volt, de többször jellemezték úgy a pártot szakemberek és politikusok is, mint stabilizációs erőt, mely létre tudja hozni a belpolitikai stabilitást kormánykoalícióban. Ennek az lehet a magyarázata, hogy 2020-2023 között a szlovákiai belpolitikát a kormány instabilitása és a kormánypártok közötti folyamatos csatározás jellemezte, így a polgárok részéről igény mutatkozott arra – aminek egyik következménye, hogy a Robert Fico vezette SMER nyerte a választásokat -, hogy a belpolitikai helyzet rendeződjön, és egy stabil kormány alakuljon.

³⁸ Somogyi Szilárd, Több nyugdíjat szeretne? Zálogosítsa el a lakását, ma7.sk, 2023. július 19. <https://ma7.sk/aktualis/tobb-nyugdijat-szeretne-zalogositsa-el-a-lakasat>

³⁹ Egyetlen magyar szó nélkül zajlott le a Modri, Most-Híd jelöltállító sajtótájékoztatója, ma7.sk, 2023. június 30. <https://ma7.sk/aktualis/egyetlen-magyar-szo-nelkul-zajlott-le-a-modri-most-hid-jeloltallito-sajtotajekoztatoja>

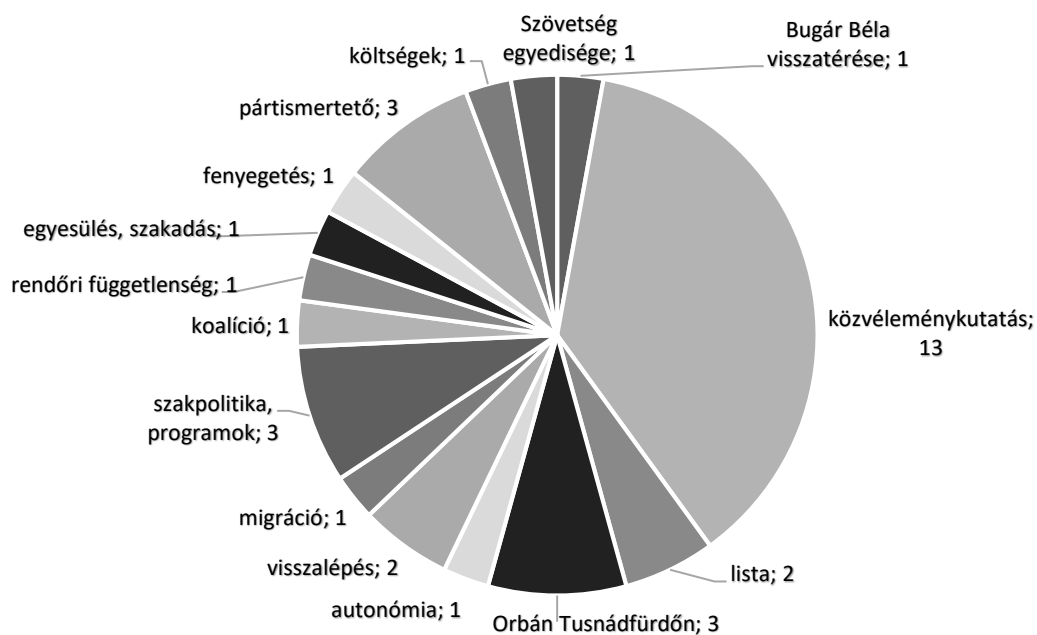
⁴⁰ Kólek Zsolt, Hogyan lehet jóvátenni a párkányi magyar óvoda bezárását? Erről is kérdeztük Forró Krisztiánt – VIDEÓ, ma7.sk, 2023. június 30. <https://ma7.sk/video/nezopont/hogyan-lehet-jovateni-a-parkanyi-magyar-ovoda-bezarasat-errol-kerdeztuk-forro>

A ma7.sk saját tartalmaival igyekezett kedvező helyzetet teremteni a Szövetség számára a parlamentbe jutáshoz, mivel azt pozitív fényben tüntette fel, míg a másik két magyar pártról jelentősen kevesebb cikk is született, és azok hangvétele is többnyire kritikus volt.

d) Aktuality.sk

Az aktuality.sk a kampányidőszakban kevesebbet írt a magyar pártokról, mint a vizsgált magyar sajtóorgánumok, ami akár azzal is magyarázható, hogy a lapnak nem volt érdeke az olvasókkal az etnikai pártok megismertetése, mert bár a magyarok is olvassák tájékozódás céljából, fő célcsoportjának mégis a szlovák lakosság számít. Témakörileg ettől függetlenül színes képet kapunk a magyar pártokról – bár az aktuality.sk a pártok bemutatásáról szóló írásban csak a Szövetséget említi etnikai pártként, míg a KÉKEK – Most-Híd és a Magyar Fórum pártokat a konzervatív pártok közé sorolja.⁴¹

6. ábra: Az aktuality.sk cikkei a magyar pártokra vonatkozóan a választási kampányban

Az aktuality.sk a Magyar Fórumot a választási kampányban is csak a közvéleménykutatásokról szóló vagy pártismertető tartalmakban említi. A Gyimesi Györggyel és Solymos Lászlóval (KÉKEK – Most-Híd) folytatott podcast-beszélgetésben egy politikus sem mondta el véleményét a Magyar Fórum képviselőjében arról, hogy Orbán Viktor Tusnádfürdőn elszakított területnek nevezte Szlovákiát. A Szövetséget azonban a lap negatív

⁴¹ Kyseľ, Tomáš – Sliz, Martin, Boris Kollár dnes vyhlásil voľby. Kto s kým bude kandidovať? (prehľad a infografika), aktuality.sk, 2023. június 9. <https://www.aktuality.sk/clanok/2zr4ba/boris-kollar-dnes-vyhlasil-volby-kto-s-kym-bude-kandidovat-prehľad-a-infografika/>

fényben tüntette fel, mely veszélyt jelent az országra nézve. Ezt az is erősítette, hogy Gyimesi a beszélgetés során történelmi ténynek nevezte, hogy Szlovákiát elcsatolták Magyarországtól, bár a politikus hangsúlyozta, hogy a hazájának tekintik az országot, amelyben él, és tenni akar azért, hogy az fejlődni tudjon. Solymos ezzel szemben a kölcsönös tiszteletet hirdette, mely szerint nem egyeztethető össze azzal, hogy ilyen kijelentésekkel azonosulni tudjon.⁴²

A másik jelentős fenyegetés, amit az aktuality.sk a Szövetségben látott a felvidéki autonómia ügye. Bár a párt többször hangsúlyozta, hogy a területi autonómia és a határrevízió nem szerepel a programjában, a médium az ezzel való gyanúsítást mégis megalapozottnak vélte, ugyanis az egyik párt listáján induló politikus megosztott egy ezzel kapcsolatos mém-et. Ezzel a fenyegetettség a „magyar kártya kijátszása”, melyhez gyakran folyamodnak a szlovákiai politikában, aminek célja a társadalmon belüli feszültségkeltés.

Összességében elmondható, hogy az aktuality.sk bár tényeket közölt a választási kampányban a magyar pártok vonatkozásában, és a magyar kötődésű pártok közül főként a Szövetséggel kapcsolatban jelentek meg tartalmak, azok mégsem voltak semleges hangvételűek, hanem ellenérzéseket keltettek az olvasóban a párt irányába.

A szlovákiai sajtó a választást követő hónapban⁴³

A választást követő hónapban jelentősen lecsökkent a magyar pártokkal foglalkozó tartalmak száma a választási kampány időszakához képest. Ennek az egyik oka az lehet, hogy a felvidéki magyarság az elkövetkező négy évre is parlamenti képviselő nélkül maradt, így a sajtó az eredmények ismertetésére és azok értékelésére szorítkozott, és azok a témák, melyek a kampány időszakot meghatározták és azt feszegették például, hogy melyik párt milyen szerepben lenne jelen a parlamentben, a választások után elvesztették relevanciájukat.

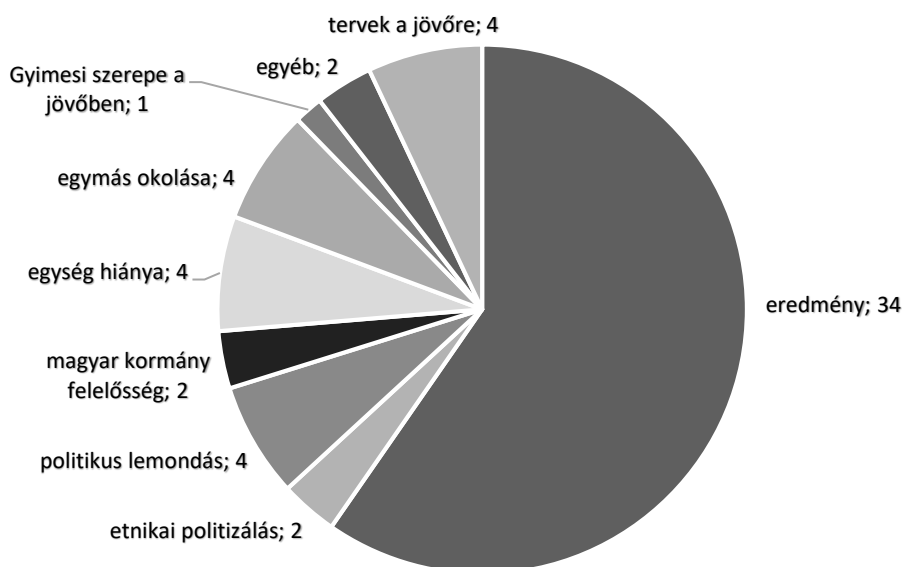
a) Új Szó

Az Új Szó a legnagyobb figyelmet az eredmények bemutatására fordította, valamint foglalkozott azzal is, hogy milyen következményekkel jár az elért eredmény az etnikai politizálásra és a magyar pártokra vonatkozóan.

⁴² Hanák, Peter, Viktor Orbán to prehnal, György Gyimesi jeho výrok zopakoval. Nacionalisti prichádzajú o ilúzie (podcast), aktuality.sk, 2023. július 25. <https://www.aktuality.sk/clanok/qo37ufQ/viktor-orban-to-prehnal-gyorgy-gyimesi-jeho-vyrok-zopakoval-nacionalisti-prichadzaju-o-iluzie-podcast/>

⁴³ Ez a fejezet megegyezik a szerző Márton Áron Szakkollégiumi tagságának keretében készült „A magyar pártok szereplése a 2023. évi parlamenti választásokon a helyi online sajtó anyagai alapján” című tanulmány *A felvidéki sajtó a választás utáni hónapban* fejezetével.

7. ábra: Az Új Szó cikkei a választások után a magyar pártokra vonatkozóan

A sajtó beszámolóin keresztül járasonként megtudhatjuk, hogy a magyar lakta régiókban melyik párt milyen eredményt ért el. Így nem meglepő, hogy a legtöbb cikk ezzel a témával foglalkozik. A választási eredmények ismeretében azonban szembetűnő, hogy a politikai felelősség vállalásával kapcsolatos tartalmak a Szövetség elnökével, Forró Krisztiánnal összefüggésben jelennek meg, aminek valószínűleg az a magyarázata, hogy ő volt az egyetlen olyan magyar pártvezető, aki kinyilvánította, hogy kész vállalni a felelősséget. Ezzel szemben a két kisebb pártformáció, a KÉKEK – Most-Híd és a Magyar Fórum magyar vezető politikusai újságírói kérdésre reagálva is úgy nyilatkoztak, hogy nem mondanak le pártelnöki posztjukról, hanem folytatják a munkát, amelyet a választások előtt elkezdtek.

Az Új Szó összevetette, mennyire segíti a magyar kormány a romániai magyar párt (RMDSZ) kampányát, valamint a Szövetség parlamentbe kerülését.⁴⁴ Bár a magyarországi közmédia kétségkívül kedvező fényben tüntette fel a választásokat megnyerő Robert Ficot a kampány alatt, az Új Szó részéről ellentmondásosnak érzem a kampányidőszakban megjelent cikkekkel összevetve, hogy ez okozta a magyar pártok kudarcát. A kampány során ugyanis az Új Szó arról számolt be, hogy a magyar kormány a Szövetséget támogatva avatkozott be a választásokba, mivel Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a magyar párt rendezvényén járt és közös sajtótájékoztatót adott annak vezető politikusaival.

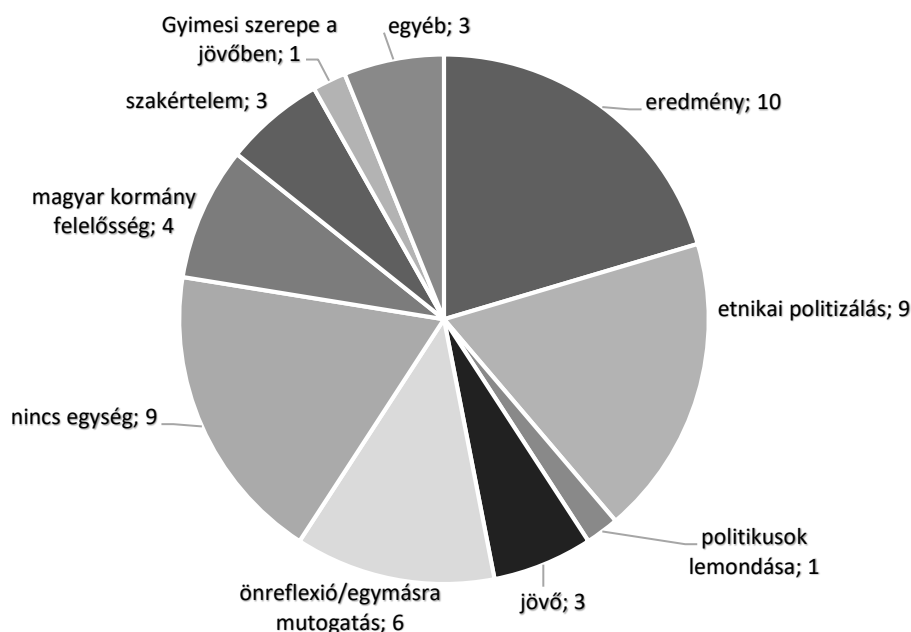
⁴⁴ Hollai Hehs Ottó, Csalódottan, de a tényeknél maradva..., Új Szó, 2023. október 14. <https://ujso.com/velemenycsalodottan-de-a-tenyeknel-maradva>

Az etnikai politizálás jogosultsága megkérdőjeleződik a választásokat követően, ugyanis a magyarok pártoknak a 2023-as választások alkalmával sem sikerült elérni a parlamentbe jutáshoz szükséges 5%-os támogatottságot. Ennek oka a magyarok által lakott régiókban alacsonyabb választási részvétel, valamint az, hogy a magyar választók jelentős része szlovák pártot támogatott szavazatával. A felvetés, mely az etnikai politizálás végét vizionálta tehát arra vonatkozott, hogy napjainkban egy párt esetében nem elég az, hogy magyar, hanem valós alternatívát kell kínálnia a társadalmat érintő kérdésekben. A társadalom és így a magyarság is nagyban polarizált, így egy egységes párttal sem tudhat mindenki azonosulni. A szlovákiai magyar pártrendszer pedig tagolt is, a 2023. szeptemberi választásokon is három párt versenyzett a magyar szavazatokért, melyek a választások után a valódi önreflexió helyett a másokban keresték annak az okát, hogy mindhárman parlamenten kívül maradtak, a Magyar Fórum és a KÉKEK – Most-Híd a teljes megsemmisülést mutatva.

b) Napunk

A Napunk az Új Szóval összehasonlítva sokkal kevesebb figyelmet szentelt az eredmények ismertetésének a magyarok által lakott régióban, ezzel szemben inkább a következmények feltárására és a következtetések értelmezésére helyezi a hangsúlyt.

8. ábra: A Napunk cikkei a választások után

A Napunk cikkeinek tartalmából kitűnik a magyar egység fontossága és szükségszerűsége. A magyar választók ugyanis nincsenek annyian, hogy megengedhető legyen

a parlamentbe jutáshoz azok megosztása. A korábban megvalósult egység, melyet a Szövetség jelenített meg, nehezen tud a választások után megvalósulni, mivel a választási kampányban és a választásokat követően a politikusok egymást sértegették. Az eredmények nyilvánosságra kerülésekor a belső önreflexió helyett is egymásra mutogattak, egymást okolták a kudarc miatt. A Napunk a választások után különböző közéletben is jelentős személyeket megkérdezett, hogy miben látják a parlamenten kívül maradás okát: a válaszok között felmerült úgy az egység hiánya, mint a szakértelem nélküli politizálás is. Ahogy a Szövetség kampányban értékelt programjából is látszott, a párt sok esetben csak ötletet fogalmazott meg, és a megvalósításra vonatkozó javaslatok már hiányoztak. Szakértelem mellett ezek a programpontok azonban fel lettek volna töltve konkrétumokkal.

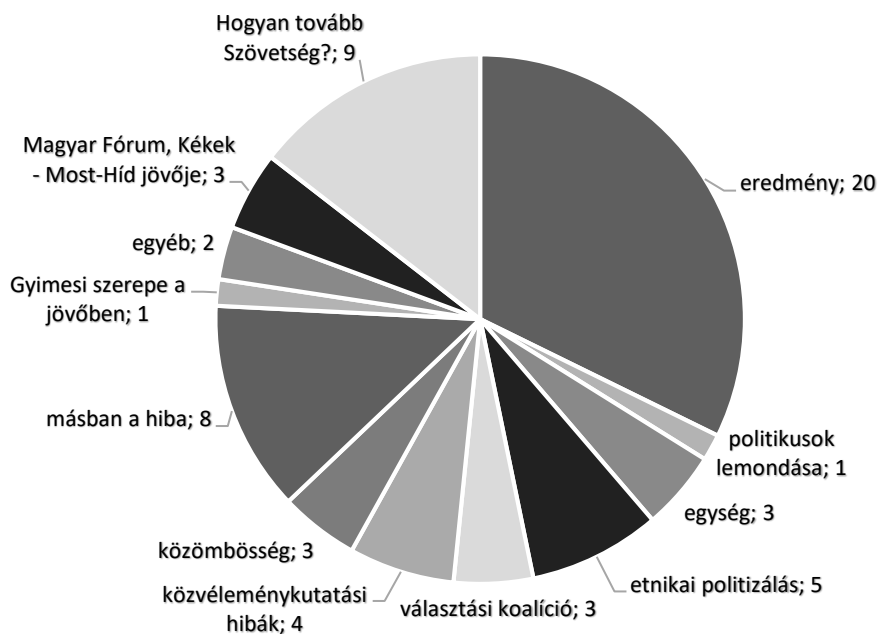
A magyar kormány felelősségét a Napunk nemcsak abban látja, hogy a választási kampány ideje alatt a magyarországi közmédia pozitív fényben tüntette fel Robert Ficot, ezzel a magyar választók egy részét is arra ösztönözve, hogy a választásokkor a legjobb választás a SMER. A Napunk értékelése szerint a Szövetség Budapesthez fűződő viszonya sokakat szintén eltántoríthat a magyar párttól, mivel nem tudnak azonosulni a magyar kormány befolyásával a felvidéki magyar párt politikájában, valamint azzal az illiberális demokráciával, amit Orbán Viktor politikája képvisel.

A választások eredményeit a Napunk az Új Szóhoz hasonlóan szintén úgy értékelte, hogy a választások után a szlovákiai magyar politikai térfelel csupán a Szövetség maradt, míg a Magyar Fórum és a KÉKEK – Most-Híd teljesen megsemmisült. A Szövetség legnagyobb kihívása tehát a jövőben a közömbösség legyőzése, valamint a szlovák pártokra szavazó magyar választók megszólítása lesz.

c) Ma7.sk

A Ma7.sk tartalmainak mennyiségében jelentős csökkenés tapasztalható, hiszen a 2023 szeptemberében megjelent cikkeknek csak mintegy fele, összesen 48 cikk keletkezett a választásokat követő hónapban a magyar pártokkal összefüggésben.

9. ábra: A Ma7.sk cikkei a választások utáni egy hónapban a magyar pártok vonatkozásában

A Ma7.sk cikkei tartalmilag széles spektrumot felölelnek. A bukáshoz vezető okok között itt jelenik meg a vizsgált sajtóorgánumok közül egyedül a közvéleménykutatási hibák megemlítése. A közvéleménykutatató intézetek többsége ugyanis gyengébb teljesítményt prognosztizált a Szövetségnek, mint amit a választások alkalmával ténylegesen elértek. A kampányidőszakban vizsgált sajtó közül csupán a ma7.sk volt az, amely közölt olyan felméréseket is, melyek a parlamentbe mérték a Szövetséget, és ez a várható alacsony eredmény, amit a média közölt a felmérésekre hivatkozva, a Szövetség politikusai szerint távolmaradásra késztette vagy szlovák pártokhoz irányította a magyar választókat is.

Az etnikai politizálásnak ennek megfelelően kellene átalakulnia a ma7.sk cikkei szerint. A sajtóban megjelent cikkek szerint önkormányzati és megyei szinten is erős a magyar párt, így van létjogosultsága az etnikai alapon történő politizálásnak. Országos viszonylatban azonban az látszik, hogy a magyarok megosztottsága, közömbössége és szlovák pártokkal való szimpatizálása miatt a magyar párt nem képes egyedül elérni az 5%-os bejutási küszöböt. Így a szakértők és egyes politikusi vélemények szerint a parlamenti választásokra eredményes lehet egy választási koalíciót létrehozni valamelyik szlovák párttal, és így könnyebb lenne elérni a parlamenti küszöböt. A Ma7.sk egyik választások után közölt cikkéből kiderül, hogy erről a 2023-as választások előtt is próbált megegyezni a Szövetség a Kereszténydemokrata Mozgalommal (KDH), azonban a KDH nem volt nyitott a választási koalíció létrehozására. Egyes vélemények szerint azonban a Szövetségnek az etnoregionális párt szerepből országos témákban alkotott véleménnyel kellene továbblépnie az országos etnikai párt irányába, ugyanis a magyarság képviselőének hirdetése önmagában nem elég ahhoz, hogy szavazatokat

szerezzen. Foglalkoznia kell magyar érdekképviseléssel és régiófejlesztéssel, de hallatnia kell hangját olyan kérdésekben is, melyek minden állampolgár életére hatással vannak.

A KÉKEK – Most-Híd eredményét a ma7.sk úgy értékelte, hogy a párt ezzel megsemmisült, és vele együtt nyilvánvalóvá vált, hogy az interetnikus politizálás sem működik. A Magyar Fórum pártja szintén nem releváns tényező a politikai szintéren. Itt is megjelenik a Napunkhoz hasonlóan, hogy a Szövetségnek a közömbös szavazókat, valamint a szlovák pártokra szavazókat kell a jövőben megszólítania.

d) Aktuality.sk

A magyar pártok közül egyiknek sem sikerült elérnie a parlamenti választásokon a parlamentbe jutáshoz szükséges 5%-os küszöböt, így nem véletlen, hogy az aktuality.sk csupán október 1-jén, az eredmények ismertetésekor említi a magyar pártokat a választások után.

10. ábra: Az aktuality.sk cikkei a magyar pártok vonatkozásában a választásokat követően

Az aktuality.sk nagy részletességgel ismerteti a választások eredményeit, ugyanis az Új Szótól eltérően nemcsak megyei és járási szinten mutatja be a szavazatok alakulását, hanem települési viszonylatban is. Olyan települések eredményeiről is beszámol, melyek lakossága a 100 főt is alig haladja meg, így az olvasó teljesen átlátja a pártok támogatottságát a szavazás napján. A cikkekből kitűnik, hogy a magyar lakta településeken, néhány községtől eltekintve, nyert a Szövetség, bár ez az alacsony magyar részvétel és magas országos részvételi arány mellett sem hozta el a parlamenti magyar érdekképviselést.

Az aktuality.sk a vizsgált magyar sajtóorgánumokkal ellentétben nem értékeli az eredményeket, nem keres okokat, és nem von le következtetéseket sem. Így itt nem olvasunk olyan cikkeket, melyek a magyar politikusok egymásra mutogatásáról számolnak be, illetve nem merülnek fel olyan kérdések sem, melyek az etnikai politizálás jövőjét boncolgatják.

A Szövetséggel kapcsolatban még megemlíti, hogy a párt jelöl elnököt a tavaszi köztársasági elnök választáson, ezzel mintegy átugorva az értékelést, már a következő megmérettetésre terelve a figyelmet.

Befejezés

A kutatásomban azt kívántam bemutatni, hogy az egyes szlovákiai magyar pártok milyen médiafigyelmet kapta a 2023 őszi szlovákiai parlamenti választási kampányban, majd a választások utáni hónapban.

Összességében elmondható, hogy a legnagyobb figyelmet a választásokon legnagyobb támogatottságot elérő magyar párt, a Szövetség kapta, de még ez is kevés volt a parlamentbe jutáshoz. A Szövetség megítélése azonban a vizsgált orgánumok közül csak a ma7.sk-n volt pozitív, míg a többi média inkább negatív vagy erősen kritikus hangvételű tartalmakat közölt a párttal kapcsolatban. Ezen túl a sajtón keresztül a pártprogramoknak csak nagyon minimális részét ismerhette meg a választópolgár, míg a pártok közötti ellentétek nagy médiafigyelmet kaptak. Ez azonban valószínűleg inkább taszította a szavazásra jogosult lakosságot, mintsem az urnához vonzotta volna őket. Miként a választásokat követően felmerült kérdésként az etnikai politizálás létjogosultsága, fontos kiemelni, hogy a pártoknak a parlamentbe jutáshoz elengedhetetlen, hogy megnyilvánuljanak olyan társadalmat érintő kérdésekben, mint a jelenleg a szomszédban zajló orosz-ukrán háború, az egyre növekvő infláció, a munkahelyek elvesztésének kérdése. Elengedhetetlen továbbá, hogy a média számára ezekben a kérdésekben az egyes pártok politikusai párttársaikkal azonos véleményt közvetítsenek, hogy a választók egyértelműen tudatában legyenek annak, hogy mit kínál az adott párt egy-egy probléma megoldásaként.

A sikerhez tehát fontos a jövőben, hogy a pártok a médiamegjelenésüknek nagyobb figyelmet szenteljenek. A Szövetségnek a megítélése javításán kell munkálkodnia, és ügyelnie kell arra, hogy minél több kérdésben megismerjék a preferenciáit a polgárok, míg a KÉKEK – Most-Hídnak és a Magyar Fórumnak a jövőbeli kihívása, hogy egy médiaháló kiépítésével próbálják megszólítani a velük szimpatizáló választókat.

IRODALOM

TASR: Prehľad: Samostatná SR zažila šesť parlamentných volieb. Takto dopadli, teraz.sk, 2016. február 16., <https://www.teraz.sk/slovensko/parlamentne-volby-slovensko-prehľad/183701-clanok.html>

181 Zákon z 29. mája 2014 o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/181/20220801>

204 Rozhodnutie Predsedu Národnej Rady Slovenskej Republiky z 8. júna 2023 o vyhlásení volieb do Národnej rady Slovenskej republiky. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2023/204/>

Výsledky parlamentných volieb, Volby.sme.sk, <https://volby.sme.sk/parlamentne-volby/2023/vysledky>

Bálint-Pataki József: Milyenek a szlovákiai magyarok médiafogyasztási szokásai?, Maszol.ro, 2023. szeptember 24. <https://maszol.ro/kulfold/Milyenek-a-szlovakiai-magyarok-mediafogyasztasi-szokasai>

Finta Márk: Tud-e újat mondani „A Gyimesi”? A Szövetség arcának kampányestjén jártunk, Napunk, 2023. június 23. <https://napunk.dennikn.sk/hu/3437721/tud-e-ujat-mondani-a-gyimesi-a-szovetseg-arcanak-kampanyestjen-jartunk/>

Hanák, Peter: Viktor Orbán to prehnal, György Gyimesi jeho výrok zopakoval. Nacionalisti prichádzajú o ilúzie (podcast), aktuality.sk, 2023. július 25. <https://www.aktuality.sk/clanok/qo37ufQ/viktor-orban-to-prehnal-gyorgy-gyimesi-jeho-vyrok-zopakoval-nacionalisti-prichadzaju-o-iluzie-podcast/>

Hollai Hehs Ottó: Csalódottan, de a tényeknél maradva..., Új Szó, 2023. október 14. <https://uj szo.com/velemen y/csalodottan-de-a-tenyeknel-maradva>

Kiss Balázs: Bemutatta jelöltlistáját a Modri, Most-Híd választási párt, Pátria Rádió, 2023. június 30. <https://patria24.rtv s.sk/2023/06/30/bemutatta-jeloltlistajat-a-modri-most-hid-valasztasi-part/>

Kolek Zsolt: Hogyan lehet jóvátenni a párkányi magyar óvoda bezárását? Erről is kérdeztük Forró Krisztiánt – VIDEÓ, ma7.sk, 2023. június 30. <https://ma7.sk/video/nezopont/hogyan-lehet-jovatenni-a-parkanyi-magyar-ovoda-bezarasat-errol-kerdeztuk-forro>

Komjáthy Lóránt: A Most-Híd távozik a Szövetségből, a platform „megszünteti” önmagát, korkep.sk, 2023.05.16., <https://korkep.sk/cikkek/politika/2023/05/16/a-most-hid-tavozik-a-szovetsegbol-a-platform-megszunteti-magat/>

Kysel', Tomáš – Sliz, Martin, Boris Kollár dnes vyhlásil voľby. Kto s kým bude kandidovať? (prehľad a infografika), aktuality.sk, 2023. június 9. <https://www.aktuality.sk/clanok/2zr4baI/boris-kollar-dnes-vyhlasil-volby-kto-s-kym-bude-kandidovat-prehľad-a-infografika/>

Somogyi Szilárd: Több nyugdíjat szeretne? Zálogosítsa el a lakását, ma7.sk, 2023. július 19. <https://ma7.sk/aktualis/tobb-nyugdijat-szeretne-zalogositsa-el-a-lakasat>

Szalay Zoltán: 25 év után elmegyek választani, mert ez most más, mint az MKP vagy a Vágóhíd, Napunk, 2023. július 20. <https://napunk.dennikn.sk/hu/3484256/25-ev-utan-elmegyek-valasztani-mert-ez-most-mas-mint-az-mkp-vagy-a-vagohid-forro-krisztian-kampanyan-jartunk/>

Szalay Zoltán, Forró Krisztián: Nem számolunk olyan lehetőséggel, hogy a Szövetség nem jut be, Napunk, 2023. szeptember 26. <https://napunk.dennikn.sk/hu/3588779/forro-krisztian-nem-szamolunk-olyan-lehetoseggel-hogy-a-szovetseg-nem-jut-be/>

Szalay Zoltán: Önt is hívták, hogy szavazzon a Szövetségre? Forróék telefonos kampánya több okból is szabálysértő lehet, Napunk, 2023. szeptember 9. <https://napunk.dennikn.sk/hu/3560428/ont-is-hivtak-hogy-szavazzon-a-szovetsegre-forroek-telefonos-kampanya-tobb-okbol-is-szabalyserto-lehet/>

TASR: A Magyar Fórum körüli pártok bemutatták prioritásaikat a szociálpolitika terén, Új Szó, 2023. augusztus 29. <https://uj szo.com/kozelet/a-magyar-forum-koruli-partok-bemutattak-prioritasaikat-a-szocialpolitika-teren>

TASR: Az új kormány stabilizáló eleme szeretne lenni a Szövetség, Új Szó, 2023. szeptember 7. <https://uj szo.com/kozelet/az-uj-kormany-stabilizalo-eleme-szeretne-lenni-a-szovetseg>

Alapelveink, Szövetség, <https://szovetseg.sk/alapelveink>

Egyetlen magyar szó nélkül zajlott le a Modri, Most-Híd jelöltállító sajtótájékoztatója, ma7.sk, 2023. június 30. <https://ma7.sk/aktualis/egyetlen-magyar-szo-nelkul-zajlott-le-a-modri-most-hid-jeloltallito-sajtotajekoztatoja>

Elemzők szerint az SaS-é a legjobb egészségügyi program, majd a PS-é és a KDH-é, ujszo.com, 2023. szeptember 20. <https://uj szo.com/kozelet/elemzok-szerint-az-sas-e-a-legjobb-egeszsegugyi-program-majd-a-ps-e-es-a-kdh-e>

Elveink. Magyar Fórum – Programtézisek, elvek, jövőkép, Magyar - Mad'arské Fórum, <https://magyarforum.sk/elveink/>

Napunk: Szerkesztőség, dennikn.sk, <https://dennikn.sk/hu/szerkesztoseg/>

Orbán Viktor válaszai a táborlakókban felmerült kérdésekre, Miniszterelnok.hu, 2023.07.22, <https://miniszterelnok.hu/orban-viktor-valaszai-a-taborlakokban-felmerult-kerdesekre-2023-07-22/>

Pro Media Alapítvány, ma7, <https://ma7.sk/pro-media-alapitvany>

Új Szó: Rólunk, Új Szó, <https://uj szo.com/rolunk>

Bene Zoltánné Pusztai Virág (2013): A média térnyerése, jgypk.hu, http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/MediaelméletV2/ii12_a_mdia_trnyerse.html

Harrach Gábor – Rákóczi Krisztián (2017): *Külön utakon. Adalékok a felvidéki magyarság 2009 utáni politikatörténetéhez*. L'Harmattan – Nemzetpolitikai Kutatóintézet, Budapest.

Kántor Zoltán (szerk.) (2013): *Nemzetpolitikai alapismeretek*. Nemzeti Közszerológati és Tankönyv Kiadó Zrt., Budapest.

Lampl Zsuzsanna (2022): Sajtó, televízió, rádió, internet. Részletek a szlovákiai magyarok 2021-es médiafogyasztásáról. *Fórum Társadalomtudományi Szemle* XXIV (4).

Salat Levente – Székely István Gergő (2018): Párt-e egyáltalán az etnikai párt? In Fedinec Csilla – Szarka László – Vizi Balázs (szerk.): *Etnikai pártok Kelet- Közép-Európában 1989–2014*. Gondolat Kiadó, Budapest.

Szabó Tamás (2022): Az etnikai pártok külpolitikai érdekérvényesítése: elméleti keret. *Kisebbségi Szemle* VII (3).

Szarka László (2018a): A (cseh)szlovákiai magyar pártrendszer. In Fedinec Csilla – Szarka László – Vizi Balázs (szerk.): *Etnikai pártok Kelet- Közép-Európában 1989–2014*. Gondolat Kiadó, Budapest.

Szarka László (2018b): A Most-Híd létrejötte és a kétpártrendszer működése. In: Fedinec Csilla – Szarka László – Vizi Balázs (szerk.): *Etnikai pártok Kelet- Közép-Európában 1989–2014*. Gondolat Kiadó, Budapest.